

Gazeta si F6ie'a esse regnlatu o data pe septemana, adeca: Mercurea. —

Pretulu loru este pe 1 anu 10 f., pe diumetate anu 5 f. austr. inlainturul Monarchiei.

GAZETA

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1 sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se prenumera la tote postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petit“ se ceru 8 cr. val. austr.

TRANSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

Partea oficiosa.

Nr. 22,187. 1859.

Publicare.

La institutia pedagogica catolica ale casei orfanale c. r. Teresiane din Sibiu, ce s'a aprobat k rescriptul imperat., krsula anului lutei de invatatur, k propunerea invataturii la limba petrusca, ce va lutea la 1. Noembrie a. k.

Chel ce doreste a fi primit la acheta krsul de preparandiu, ce va lutea la dirigentulu:

- a) despre absolvirea clasei chelui mai inalte a unei shkole primari, k scutit buni; b) krtul a implinit al sece-sprezecilea an al vrstei; c) despre pprtarea sa morala; si d) despre scutirea sa trpusca, si k este ocrit de tote defetale fisice, kari fak ne omk peharnik de oficial de invatatur.

Daskali, kari al fost amezad si plk akm ka ajuturi, al se lecitimez despre lntrebundarea lor de plk akm la trebele skolastice.

Sibiu, la 30. Septembrie 1859.

De la c. r. gubermantulu pentru Ardeal.

P A T E N T A

Imperatork din 1. Septembrie 1859.

(Ortore din Nr. trekte.)

§ X. La kasul knd preotii ce vor pnze scut investicune de ktr jzdecele civile pentru krime, delinte or avateri, atnci achete jzdece scnt obligate ka sc lntundeze despre acheta nma dektr ne respctiva sberintendulu.

Aceminea ce va lntunde sberintendula nma dektr si despre scntinda propuniat si despre motivele scntindei. La arrestarea si decinerea unui preot ce vor ovserva respctivdele ce le pretinde respctulu ce compete krtului.

§ XI. Inspeciunea shkoloru evanclice ce e fndat la dreptul de sbervigiare principesca ce va escrita nma prin vrva de confesiunea avscvrtic or elvetic.

Ficare shkolu ce va sczne la acheta inspecune si va da infortnciile ce le va chere gubermulu.

Dak vr'o shkolu va lra karakteru stricucos la privindu moralu or politik, atnci dikasterulu politik al cherei krtulu si ne zn trpusca al sberintendului va lntrende lntesticune si ne temeial respctulu va dispne lkiera shkolei.

§ XII. Shkolele poplari ale evanclilor de amdoxe confesionale vor fi sczne si la vituril kontrolrei si kondcherei organolor lor visericheski. Reglarea mai deapne a referendolor la privinda acheta e reservat leiclichne visericheski.

§ XIII. Invataturul la obiectele civile ce va organica la achetai mscrul la care e organicat si la shkolele poplari katolice, disp prescriptele deerali emise or ce ce vor emite de ktr gubermulu pscrtul se pedepin karakterul confesional al shkoloru. La nche o shkolu n e permisc ka sc se folosesc vr'o kale de invatatur care n va fi aprobat. Acheta aprobare o va da krtul religiare conf-

ringa deperale disp ce va fi krtat lvoirea ministerulu de krt si invatatur, ear altor krti o va da acheta ministerulu disp ce va ascula ne conferinta deperale.

§ XIV. La privinda imnaciolor, shkoloru reali si altor aceminea shkole mcholie, presk si la privinda preparandilor, ce vor ovserva vrsturele dispctive:

a) Ficare atare institut de se ai zn antice care sc lntrest de kondcherea nemeiat a institutulu si sc fiz respctorei pentru starea lu deregtorie gubermulu;

b) antitele si invataturii dela zn imnaci, dela o shkolu reale or dela o preparandiu de se fiz de o pprtare moralu si politik neptat si de reglu scdici avstriaci, apoi la privinda stindiculu sc si kmproveze prin zn escamin de oficial de profesur acheta kapacitate, care ce chere si dela alii invataturii dela achetai shkolu de stat. Prin escpcune ce pot kmeta si strini ka antisti de shkolu or ka invataturii ne lnt gubermulu;

c) dispnerea antitelulu si a invataturilor kmpete respctivulu patronulu de shkolu;

d) invataturulu ce va propne disp krtile timpore ce se afl la mniile shkolarilor.

La nche o shkolu n e permisc ka sc se folosesc vr'o karte de invatatur care n va fi aprobat. Acheta aprobare o va da krtul religiare conferinta deperale disp ce va fi krtat lvoirea ministerulu de krt si invatatur, ear altor krti o va da acheta ministerulu disp ce va ascula ne conferinta deperale.

§ XV. Pentru ficare shkolu ce lute pretinde reknopterea ttroru dreptulor a unei shkole plviche dak va koresponde ttroru kondicilor legal delinc spre akvrigiare achetoru dreptu si la specie dak va koresponde si la privinda planulu de invatatur prescriu pentru shkolele de achetai fel.

§ XVI. Knd pentru tinerea evanclic a unei or a chelalte confesii ce vor lntunde shkole ne scesele statulu, atnci la achete shkole ce vor aplica nma atari vrva kari ce din de vr'na din achete confesii.

§ XVII.

Ficare sberintendulu are voil liber ka plk knd n ce vor emite la privinda acheta dispctive valide de ktr leiclichne sinodale, sc emite dispctivele ce va krtat ka scnt delinc spre a regla krsula krturei shkolarilor, kari esc din imnacie si spre a sbervicia kari dntre shkolaril voiescu sc se dedice serviculu viserichescu si skolastic si spre achetai scop sc se dak la zniversitulu strine or sc lntre la institute teologice indiene. Spre achetai scop sberintendule pot trece k pretinsile lor neste mscra krturei pretinc de ktr gubermulu, si pot determina disciplinele disp a krtoru scdici terminat k escuc shkolaril de nmita kategori pot ave drept de a merde la zniversitate or de a intra la scdici teologice. Ele si pot reserba aprobare atestatelor de matritate a le attroru shkolaril pot pretinde dela tot kandidatu care scdiaz la o zniversitate or la vr'zn institut teologic ce se afl afar de sberintendula de care ce din, lecitimuri periodice escpte despre scdiele lor.

Kandidatu kari n vor implini achete dispctive n e permisc sc se aplica.

§ XVIII. Institutele teologice kari pentru zna or pentru chealalt din achete doze confesii al fost separete la organichne lor de plk akm, vor remne separete si de akm lntre,

Detorinda sinodulu cheli mai deapne va fi ka sc lkre o lege despre organichne si reglarea scdilor teologice pentru confesiunea a krei organ e respctivulu sinod, si sc o sczne aprobrei noastre. (Va vrma.)

Partea neoficiósa.

TRANSLIVANIA.

Брашовъ, 6. Октобре п. 1859.

Zisa onomastikъ a Majest. Сале ч. ред. апостоличе ФРАНЦ ЮСЕФ I. се сербъ ши аичи къ кълтъ бесерическъ не ла тóте копфесизмиле, еаръ ла 10 óре се адзпаръ репрескитанциі ачестора ши враншеле, прекъм ши попорълъ къ тiперимеа школастикъ католикъ ши корпълъ професоралъ дп бесерика ром. кат., знде ши дптръпиръ къ тоци рзгъчниле пентръ днделннга ши феричита виацъ а дпълцимеі Сале.

— Де вр'о треі зиле дпчепъръ не аичи деминециле а фі фóрте фригърóсе ши врѣма дпчепе. Къмпъриле се дешертаръ де тогъ феліалъ де фрѣте ши къкъръзълъ се кóпсе престе тóтъ аштен-тареа. Семъпътъриле де тóмпъ дпчепъръ а дпверзи фрѣмосъ ши дп зрѣма ачестора череалеле се маі ефгипръ. Грѣъ фрѣмосъ къ 5—6 фр. т. а. тѣзъриле зсitate, порѣтѣълъ къ 3 фр. т. а., пѣмаі шапѣлѣтъриле свлт фокъ де скъмпе, де ачеа пѣ е тiраре, дѣкъ вѣпъзъриле лоръ дпкъ стаціонѣзъ дпп лiнса баніоръ не тогъ локълъ. — Галвiнiи еарѣши скъзъръ ла 5 фр. 75 кр. т. а. —

Деопредецеа комъналъ.

Дп зпалъ дпн Нрiи трѣкзци вѣзърѣмъ не скъртъ къпринѣзълъ черкъларізалі позлвi министръ де интерне, емiоѣ кътръ шефi цѣрiлоръ де корóпъ; елѣ е къ датѣ дпн 25. Августѣ а. к. ши се аналісѣзълъ акъм не апъкате де кътръ тóте жърналеле вiенеце, ба кiаръ ши де зпеле провинциале, къ зпѣ феліс де сfiалъ ши къ о спресізне де сперацъ, къ дѣпъ зпѣ провiсориѣ де зече ані, къ каре пѣ се пѣтъръ фаміларісеа дорiнцелѣ тѣтъроръ, се ва форма о органисѣчне интерпъ маі стабилъ ши каре ва кореспонде маі деапрóне интереселоръ тѣтъроръ класелоръ попорелоръ дпн монархiѣ. — „Wiener Zeit.“ дпкъ еши ла лѣтiнъ къ аналісе емiсѣлвi министрiалъ дп кътѣ прiвеште ачела ла леѣеа комъналъ, еаръ челеалате жърнале се остепенскѣ а аналісе дпкътѣва ши артикълъ лѣ „Wien. Z.“ ши апъмитѣ „Oest. Z.“ констатеазъ, къ гѣбернълъ вреа сѣ стеа не терiмълъ леѣеі комънале дпн 24. Apr. а. к., къ тóте недеплiнцелѣ еі; елѣ вреа а фолосi элементеле челе фолосiтóре дпн еа спре а десволта комъне автономе, ад. каре сѣ се администре еле не оiне ши аi свпраордiна ши комъне де черкѣ, ши апоi де аичи пѣпъ ла комъне де черкълдарі рѣтѣне пѣмаі зпѣ пасѣ: аша ар девенi виаца полiтикъ а комънелоръ артикълъ автонómичеште пѣпъ ла стiндереа черкълдарізалі ши с'ар форма о репрескитѣчне де интересе ши де тревзiнцѣ пiнъ де виацъ, ши деачi ар ста дескiсѣ калеа ла репрескитѣчнеа цѣрiи ши ла зпѣ органѣ централъ. — Деачi дпшi дѣ пѣререа „Oe. Z.“, къ комънеле цѣране аѣ тревзiнцъ де стрѣформаре тоталъ ши апоi четѣцилоръ ле дѣ сѣатѣ, ка сѣ ши пѣстрѣзе ordiнеа комъналъ че о аѣ авѣтѣ пѣпъ акъм, ши не каре еле дпсѣши ши о фѣкѣсеръ; прѣтiнде апоi къ репрескитанциі четѣцилоръ ар фi чеi маі дестоiнiчi спре а фаче проiекте респектiве, ши къ ар фi де дорiтѣ, ка сѣ се копчѣдъ тiпарізалі сѣъ жърналістiчеі провинциале а лѣа парте ла опълъ ачеста къ десватері де проiекте, — чееа че дпкъ пѣ се преа фѣкѣ пѣпъ акъм. — „Wand.“ апроитѣ а фаче о аналісѣ а емiсѣлвi пѣтiтѣ ши е де пѣререа лѣ „Oe. Z.“, дпшi араѣ тотѣодатъ вѣкѣрiа, къ гѣбернаторълъ дпн Боemia а дпсѣрчiнатѣ не сочiетатеа патриотикъ економикъ де аколо, ка сѣ пропъпъ 6 пропrietарі цѣрані де вѣрѣваци де дпкредере ла сѣзѣтiреа асѣпра леѣеі комънале, към се маі фѣкѣ ши дп Австриа де оѣсѣ, ка сѣ фiѣ репрескитатъ ши класа маі де жоѣ а пропrietѣциі де пѣтѣнтѣ. — „Преса“ дпн Vienna мерѣе маі де парте ши ши дѣ opinіoneа, къ óре дп привiнца леѣеі комънале, къ óре п'ар фаче маі вiне вѣрѣвациі де дпкредере, къндѣ ар проiекта деодатъ ревалітареа сѣъ редптрóдѣчереа леѣеі комънале дпн 17. Марѣи 1849, дп локълъ ачестеі ноѣ, фiндкъ ши аша се афлъ ачееа дптрóдѣзъ дп маі пѣлте цѣрi де корóпъ, ши дп парте се афлъ ши дп активитате, ши апоi креде, къ ачѣста ар тѣлѣзми iнтереееле тѣтъроръ; пентрѣкъ гр. Стадiон ши алѣи вѣрѣваци де опечіалитатеа ачѣста, каріи аѣ мерiтълъ артикълърi леѣеі ачѣа, ворѣ фi гаранѣи ши асѣзi дпнiнтеа попорѣлоръ, къ о пропъперѣ ка ачѣста е корѣспондѣтóре скопѣлвi къ атѣтѣ маі вѣртосѣ, къче лѣкълъ ачестѣ моментосѣ е дптедiтѣ, ка дп лѣпа лѣи Октобре сѣ се ши екоекѣтѣе о леѣе ка ачѣста стѣтѣтóре дпн 346 паграфi.

„O. d. P.“ десволтъ органисѣлвi креатѣ де гр. Стадiон ши траѣе о паралелъ дптре ачѣста ши реформеле че черѣ о сiмплiфикаре дп администрѣчне. Апоi дпшi дѣ пѣререа, къ дѣкъ четѣцилоръ лi се ва репторѣе облеѣгѣтiнтеа прѣтѣрелоръ полiтикѣ ши комънелоръ ши алторъ органе администрѣчнеа офаналъ, отѣрѣрi дп лѣкъррi жрiдiче, потестате де арбiтрiи де яче ши полiцианѣ, атѣнчi прѣтѣреле полiтикѣ де акъм вiнѣ де прiсоеѣ; еаръ рѣдiкъндѣсе ачѣстеа, атѣнчi дерѣгѣторіеле префекѣрале пѣмаі аѣ пiчi

о дпдрептѣдiре ши дп локълъ лорѣ ар пѣтѣ пѣши жѣдецеле колециале ши черчетѣтóре, ши жѣстiциа ар пѣтѣ фi маі сiмплъ ши маі ефгипъ. —

Дѣпѣче дпсѣ къ дптрóдѣчереа стрiктъ а планѣлвi де реформѣ фѣкѣтѣ де Стадiон не сѣкѣесе а креа о Австриѣ зпiтѣ, централісатъ, кам прiченетѣ ноi, къ дппѣрѣдiреа посiвлъ де акъм дп черкърi, царъ ши iмперіѣ тревѣе ка сѣ фiѣ вѣсеа ла реформа органисѣлвi администрѣчнеі, че е сѣ се декрѣтезе акъм, към аi зiче, репрескитанѣе де черкърi, де царъ сѣъ дiете, ши де iмперіѣ сѣъ дiете iмперіале. —

„Pressburger Zeitung“ (Газета дпн Пожонѣ) къпринде деспре консѣлѣтріеле дп комънитѣциі прiвiтóре ла модiфикачниле леѣеі комънале зпѣ артикълъ лѣпгѣ, дпн каре ноi пентрѣ пѣдѣтiре скоатѣмѣ пѣмаі ачѣстеа пасаѣе: Маі пѣнѣте де тóте е ворѣа де зпѣ статѣтѣ фндamentalъ пентрѣ констiтiреа ши администрѣчнеа комънелоръ; лiбертатеа комънелоръ ва спѣзѣра пѣмаі дп аерѣ фѣрѣ пропѣеа, дѣкъ маі пѣнѣте де тóте не лi се ва демарка ши асѣкѣра економикълъ лорѣ. Се парѣ, къ ар фi къ скопѣ, зiче цѣрманълъ дп челе маі пѣлте провинциі, ка ешиндѣ дпнтр'зпѣ пѣнкѣтѣ де ведере а вѣсеі iсторiче, сѣ се iаѣ статѣтеле комънале челе апiче дп вѣгарѣ де сеатѣ, ка сѣ се фiнѣезе маі пѣнѣте дреитѣрiле челе къшгiгате, челе дѣрѣтѣ ши авѣте, прекъм ши колеѣгѣтiнцелѣ метѣрiлоръ комъналі дптре сiне сѣ се ексѣтiнезе ши дѣпъ дппредiѣрѣрiле де акъм сѣъ сѣ се дптрѣскѣ сѣъ ка зпеле че не се потрiвѣскѣ къ тiмпълъ де акъм маі дптѣ сѣ се десfiнѣезе. Апоi е лѣкъръ патѣралъ, къ фiѣчiне се ва дпгрiжi маі пѣнѣте ши де ачѣеа, ка че парте ва лѣа елѣ ла дрептѣрiле комъналі, знде фiекаре арѣ дрептѣлъ ка метѣрѣ а траѣе ши фолóсе сѣъ бенефиѣе, прекъм ши а лѣа дпфѣлiнѣцъ ла администрареа авѣреі еі. — Ла тóтъ дпжѣмплареа фаче де лiнѣсѣ свпраепiтронiка пѣтере а статѣлвi, ка о контролъ асѣпра рѣлеі администрѣчнi а авѣреі, каре адеце се прадѣ не лѣкъррi фѣрѣ де фолосѣ комънѣ сѣъ се пiѣлеште де зпiи патрiчiи, фѣрѣ пѣлѣтѣ фрикъ де респонсѣбилитате, маі вѣртосѣ пѣпъ атѣнчi, пѣпъ къндѣ óменiи меі ворѣ еши де сѣнтѣ епiтронiа чеа пѣдѣрѣтѣрiтѣ, ворѣ авѣ хѣрпiчiѣ, тѣрiѣ де спiрiтѣ ши пѣтѣрѣпѣзѣтате дппрезнатѣ къ еперѣде де ажѣпсѣ, пентрѣкѣ се контролезе де тiмпѣрiѣ ексорбiтѣциле, че се факѣ дп администрѣциіле вѣзѣрiлоръ комънале; къче пѣпъ акъм ведѣтѣ, къ пiменѣ пѣши маі iеа остѣнѣла а арѣнка къте о къѣтѣтѣрѣ дп кътарі протоколе знде се афлъ ши де ачѣстеа, спре а ведѣ, знде се варѣсѣ ши се прѣдѣзъ активеле ши къ че къвѣнтѣ сѣ дпкаркъ даторіеле, дѣпъ към iа трѣсѣрiтѣ дп вiсѣ кътѣрѣвiа, не тóте немiкърiле. —

Алте жърнале провинциале рекомъндѣ леѣеа комъналъ дпн 17. Марѣи 1849 фѣкѣтѣ де гр. Стадiон дп ачеле моментѣ, къндѣ iдеа де автономіѣ комъналъ ши де егалъ дпдрептѣдiре маі апъкасѣ а се атѣпта ши лега ши де алте кондiциjнi поѣтiте де прiнципiалъ централісѣрiи; не ле преа плаче дпсѣ, къ дп ачѣеа не се фаче деосѣвiре дптре комънеле четѣдѣне ши цѣрѣне ши ар вреа модiфикациі дп фавореа лорѣ кiарѣ ши дп ачѣеа; де ачѣеа дпшi дѣдѣкѣ автономiа iсторикъ дпн зiмеле фараонiче ши ар вреа, ка сѣ сербѣскѣ де вѣсе ла модiфикациіле късѣциопате. — Гѣбернеле дпсѣ депѣтiрѣ пѣпъ акъм дп маі пѣлте цѣрi вѣрѣвациі де дпкредере ши дп зпеле локърi се ши фiпiрѣ консѣлѣтріеле.

Аичи дп Брашовъ се провокъ камера комерѣциалъ, ка сѣ пропъпъ еа врео къдiва вѣрѣвациі къпоскъциі де провациі дпн цѣрѣлвi сѣъ ши еа дескопері дорiнда комънелоръ, ка сѣ лi се копчѣдѣ ачѣестора а ши адеѣе вѣрѣвациі де дпкредере; лѣкълъ дпсѣ е дптедiторiѣ ши лiбереле адеѣері, ка се не фiѣ зпiлатерале, аѣ лiнѣсѣ де тiмпѣ маі дндѣлнгатѣ ши де демаркареа дреитѣлвi де адеѣере. — Зпiи мерѣ апоi ши маі де парте, легѣлѣндѣсе дп iлѣсiзнi, къ ворѣ ревенi тiмпѣи сепаратистiчi, чi гѣбернълъ цiптѣзъ ла цѣпералисареа прiнципiалвi зпiтѣциі дп тогъ локълъ, еаръ не ла десметѣрареа лѣи прiп нашi сепаратистiчi. Че ва зрѣма вомi vedѣ. —

Сiвiѣх, 29. Сѣптемѣре. Комiсiѣнеа цѣранъ пентрѣ пѣрóделе персоналѣ а ле офiцiелоръ черкъларе местекате а депѣтiтѣ не актѣрiи Даниле де Грѣмоiѣ, Николаѣ Владѣ ши Ioане Паниѣ де дефiнитiвi ши не Грегорѣ Пани де Мѣрѣш-Чiгред ши Дионiсiѣ Трѣмерѣ де адiзнкѣи провiсори.

Министѣрiалъ де интерне, дѣпъ емiсѣлъ дпн 26. Априлѣ 1859. Nr. 10,282 дп дпдемеѣере къ min. де дрептате ши де фiнанѣе аѣ апроватѣ лѣсареа черкълвi Мѣпъштѣрѣлвi (Каполнок-Моностор) ши формареа зпѣи черкѣ ноѣ къ сказнѣлъ офiцiалвi местекатѣ де черкѣ ши контрiвѣдiѣне дп Поiана сѣратъ (Soosmezó).

БАНАТѢ. Дп цiнѣтълъ Фаѣетѣлвi ажѣнеесе лотрiа дп лѣлiле трѣкѣте фóрте аменiндѣтóре ши сѣкѣрiтѣциі персоналѣ. Дпн 26./8. пѣвѣлiрѣ 15 ходi дпнарѣаді дп Крiвiна лѣлгъ Фаѣетѣ ши талѣратарѣ не зпѣ локѣиторіѣ Дѣпiлоiѣ крѣпченѣ, л'аѣ пѣсѣ дп фѣре арсе, iаѣ тѣлатѣ дпн зрѣкi ши iаѣ лѣатѣ 900 фiоринi. — Дпн

партеа гъвернелорѣ дин Бъпатѣ ши Ардеалѣ с'аѣ ши лъатѣ месъри спре а стърпи ръвлѣ ачеста. —

АВСТРИА. Виена. Маѣстат. Са ч. р. апостоликъ принтр'о скрисбре де тълъ дин 7. Септ. къръ министрѣ де статѣ графълѣ Хартикъ виневои а денъми сълтѣ прешедина ачествѣа о комисионе пентрѣ реформареа леѣслаѣнеи де контрибуѣи дирѣптѣ. Де метъри динтре контрибуѣенѣи денъми пе Авателе бенедиктинѣ дин Мюлк, Вил. Едер, кав. Краински, графѣи Цеорѣиш Андрашѣ ши Фестетич ши Ал. Ностич, пе вьргмаѣстрѣ де Виена Саилер, адвок. де кърте Гредлер ши Карл Паитингер прешед. камерѣи инд. дин Леобен. —

Дн 1. Октобре се цинѣ о конферинѣ министрѣлѣ сълтѣ прешедина примарѣлѣи мин. гр. Рехберг. Маѣ. Са днкъ прешезѣ ла о конферинѣ министрѣлѣ; нъ се ште дпсѣ ка че с'аѣ пертрапатѣ дптръселе.

— Ексел. Са интерпнѣиш Бах а порнитѣ дела Триестѣ прип Анкона ла Рома, локълѣи мѣисѣи сале.

— О патентѣ дптерътѣскѣ деѣице, ка контрибуѣионеа къ тоте арънкътрѣице еи дин анълѣ ачеста сѣ се ѣае ши пе анълѣ 1860. —

— Спре а се консълта асъпра проѣктълѣи де органисѣѣнеа цимпаѣелорѣи нъмаѣ че се ворѣ конкѣишма дп анълѣ 1860 ши вьрваѣи де шкълѣ, карѣи днкъ тотѣ маѣ дпнотѣ дп провѣисорѣи.

— Асъпра вѣигъторѣлѣи D. de Мочони дин Пеота се апровѣ осънда торѣи ла тоте форътрѣице, дпсѣ Маѣ. Са пе кале де граѣице дп мѣтѣ осънда ла дпкѣисбре пе 20 ани.

ДИН БЪКОВИНА. Де зече ани дпкѣче де къндѣ Газета „Бъковина“ ѣзсесе сѣлтѣ а дпчета, деспре Цѣра Бъковина нъ маѣ авъртѣиш окасѣице де а чѣи прип жърналеде стрѣице ниѣи тъкар зече кореспондѣице де дѣице-ажътѣ. Акъи жърналълѣ „Вандерер“ се аѣл дп старе де а деокѣде авѣа одатѣ колѣице сале зпорѣ арѣкълѣи дин ши деспре Бъковина дпсемпаѣи къ А. Челѣ дин тѣиш сълтѣи траѣсѣи ашеа:

Цѣра ши локъиторѣи. Де къндѣ коптеле Голъховски а интратѣ дп министрѣи прѣсте Бъковина се ръварѣи сѣирѣтълѣи дпкредѣиши ши кѣарѣи аѣл конвѣиѣиши къишкѣ прѣсте пѣиѣиш ва ѣи маѣ вѣице. Ши тотъиш коптеле Голъховски а фостѣ ачела, кърѣиа деспърѣицеа Бъковинѣи де Галиѣиа нѣи пълъкѣсе ши дпкорпорареа еи, пѣалъкѣтѣ пе ла ноѣи о апърасе къ тоте пѣтереа къвѣишълѣи. Патриѣицистълѣи дпсѣ ши провѣитатеа ачестѣи гъвернаторѣи де маѣпайнте аѣл Галиѣиѣи стаѣ дп ачѣстѣи привѣиѣиш маѣ прѣсѣсѣи де орѣи че дпдоѣѣлѣи, еарѣи дела талентеле лѣи админѣстратѣице се ашѣтѣиш нъмаѣ вѣице.

Се дпцелѣе къ ворѣиѣиш еѣ деспре Бъковина, цинѣ дпайнтеа окѣлорѣи нъмаѣ пе пропѣиетарѣи чеѣи тарѣи де пѣтълѣиш ши пе клѣрълѣи дпзестратѣи къ пропѣиетате де пѣтълѣиш. Класа де четъиѣиш (оръшани, вьргърѣи — вьржоасѣи пе франѣоз.) авѣа е кпоскътѣ дин нъме (!), еарѣи локъиторѣи църанѣи агрикълорѣи дпши арѣи царѣиа, дпши тълъишкѣи тълъишга ши дпнъвеште хора са; сѣлѣи челѣи тълѣиш маѣ дпжърѣи дпкѣ пе тълъишле лорѣи дѣишнѣи офѣициали. „Бедѣркълѣиш“, прѣкъиш нъмескъи аѣиш пе дерегъторѣи дела прѣтърѣа админѣстратѣиш ши жъдекъторѣескъи маѣ дп скъртѣи, нъ се преа вькърѣи де врео сѣмпатѣиш тарѣи. Аѣиш сѣлѣиш трѣишѣиш офѣициали карѣи н'аѣиш кпоскътѣиш ниѣи цѣра ниѣиш ѣиенѣиш, де алъ партиѣи пѣиш де ѣдеѣле дѣкъторѣе де кълътрѣи дп ръсърѣиш (адѣиш де ѣдеа де а немѣиш пе локъиторѣи) лѣишрѣи фѣрте адѣсеа дп датиш ши наѣионалѣитате. — Бъковинѣиш дпсѣ, адѣиш тоѣиш локъиторѣи ачестѣи църъице фъртѣосе сълтѣ авѣириѣиш ашеа вѣиш ка ши орѣикарѣиш алѣиш дп Авѣириѣи, еарѣи църанълѣи де аѣиш привѣиште къ ѣрешкаре тълъишрѣиш ла вѣишнѣиш сѣиш: Молдовѣиш ши Бѣсаравѣиш.

Реформеле промѣише позѣиш прип граѣишлѣи дпвѣратълѣиш ворѣиш аѣла ла ноѣи пѣтълѣиш вѣиш. Аѣиш лѣисѣскѣи тоѣиш. Граѣишлѣи де кълътрѣиш еѣе фѣрте шѣкѣи, месѣишле ши индѣстриѣ се аѣл авѣа дп лѣгълъишлѣи лорѣи, кълъиталълѣи ши браѣеле лъкрѣторѣе сълтѣ фѣрте скъишпе, еарѣи тѣжлѣчеле де комъишкѣиш къ тоте фъртѣоселе рѣжрѣи карѣи таѣи цѣра паралѣлѣи дела анъсѣи спре ръсърѣиш, нъ сълтѣ де ажълѣиш. Лѣиса чеа тарѣи а кълътрѣиш сѣирѣтълѣиш еѣе каѣса припѣиалѣиш къишкѣиш църанълѣиш пострѣиш привѣиште къ деспреѣиш ла дпвѣишътѣиш агропѣише дптрѣпнѣисе ѣиш коло де къръ пропѣиетарѣиш чеѣи тарѣи, де къръиш преѣиш ши де колѣишнѣиш стрѣиш. (Нъ е атътѣиш лѣиса де кълътрѣиш, кълѣиш маѣиш вѣртѣосѣиш тотала пе'нкредѣе дп асѣиенѣеа „черкърѣиш“ ши — фѣрика дппъскълъиш къишкѣиш еѣлѣи, църанълѣиш, дпкѣиш тотѣиш арѣиш пропѣиетате де пѣтълѣиш де карѣи сѣиш пѣиш сѣишрѣиш. Red. Gaz.) Нъшърълѣиш шкѣлелорѣиш комъишале еѣе шѣкѣиш де сѣишрѣиетѣиш. (Пе ла 1849 ера дп тоѣиш цѣра врео 36 шкѣлѣе слаѣе, алътърѣеа къиш фѣишлѣиш еклѣициѣишкѣиш де 4¹/₂ милѣише фѣиришнѣиш м. к. ! Red. Г.)

Дѣкѣиш еѣе ка сѣиш пе маѣиш гълъишлѣиш ла врео десволтаре а агрикълѣишрѣиш де аѣиш, апѣиш дпчѣишътърѣа реформелорѣиш артрѣиш сѣиш се факъ дела шкѣлеле ачестѣеа. Ла дпчѣишътѣиш дпсѣ арѣиш ѣиш сѣиш пе дпдѣстълъиш де а авъка пе копѣиш ла шкѣлѣиш, еарѣиш нъ

ка сѣиш маѣиш черѣиш ши сакрѣиѣиш де банѣи дела църанѣиш чеѣи пѣишлѣиш де пе'нкредѣе, спре а ле дпзестра шкѣлеле; ачѣста о ва фѣче църанълѣиш нъмаѣиш кълъиш ва вѣеа, къишкѣиш припѣиш шѣиш чѣиш, сѣиш токма ши а сѣишрѣиш ши а сѣишкѣиш. Се дпцелѣе къ фѣишлѣиш гр. пѣишнѣиш, карѣиш нъмаѣиш дпиш мошѣи арѣиш ла 600 тѣиш фълѣиш (жърѣе) авѣириѣише (еарѣиш дп банѣиш?), ар пѣтѣеа фѣче тълѣиш вѣиш дп ачѣстѣиш привѣиѣиш; чѣиш клѣрълѣиш се пълъишпе, къишкѣиш гъвернълѣиш нѣиш ласѣиш шълъиш лиѣерѣиш. —

Къишкѣиш ла ноѣиш кълъиталълѣиш еѣе атъта де скъишпѣиш, кпоскътълѣиш статѣишкѣиш Др. Фѣккер дп „Дѣскрѣиереа са деспре агрикълѣишрѣа ши индѣстриѣиш монѣанѣишкѣиш а Бъковинѣиш“ аѣлѣиш каѣса дп скъѣерѣишле табѣлеиш провѣишѣишле ши дп аѣе протоколѣелорѣиш де мошѣи (Grundbücher). Нъ е дпдоѣѣлѣиш къишкѣиш ачѣстѣиш старе дпкъркатѣиш адъче фъркѣе рѣле; припѣишлѣиш дпсѣ че дпши арѣиш валѣореа са пентрѣиш Авѣириѣиш дптрѣгъиш се аплѣиш ши ла Бъковина: Дѣсѣишпѣаѣиш лѣишле чѣеиш тълѣиш вѣажѣкорѣише а ле кълъишътрѣиш ши дин анъсѣиш ворѣиш вѣеиш кълъиталълѣиш, еарѣиш камѣтеле (дѣвѣишлѣиш, инѣреселе, вьсрѣеле) де сѣишш ворѣиш скъѣеа.

Нъ еѣе дпдоѣѣлѣиш къишкѣиш тоѣиш месѣишле сълтѣиш скъѣѣтате дин каѣса дпжѣсѣиш кълътрѣе а локъиторѣишрѣиш ши дин лѣиса крѣдѣишлѣиш дп цѣрѣиш. Дѣиш дѣишле шкѣле пѣишларѣе де ажълѣиш прѣкъиш ши сѣкърѣитате кълѣиш се пѣише маѣиш тарѣи де дпшрѣишътѣиш, вѣиш ачѣлаш орѣиш де знде ши къиш орѣиш че инѣресѣиш. —

Cronica straina.

ФРАНЦА. Парѣиш, 29 Сѣптемѣре. Пълъиш дп минътеле дп карѣиш сѣишрѣиш ачѣстѣеа, деспре дѣѣишѣиш дпкѣишере а пѣиш сѣиш тълъкар дп привѣишѣиш дѣскрѣишнѣиш зпѣиш конгрѣсѣиш европѣиш пентрѣиш карѣиш се ворѣеѣкѣиш ши се сѣишрѣиш фѣлърѣиш де фѣишме пълъиш ла сѣишш, дпкѣиш тотѣиш нъ се пришнѣиш врео шѣише пѣишѣиш ниѣиш дела Цѣириш ши ниѣиш дела Биѣриш, знде Наполѣонѣиш дпкѣиш тотѣиш маѣиш пѣтрѣе че къ атъѣиш алѣиш дпломатѣиш. Токма пентрѣиш ачѣста дпсѣиш лъишме се аѣлѣиш дптр'о пѣкърматѣиш грѣиш ши пе'нкредѣе деспре вѣишторѣиш; еарѣиш чеѣиш карѣиш жъдекъиш пе зрѣишле ѣишорѣиш крѣдѣиш еаръиш, къишкѣиш дин тоѣиш ачѣстѣеа сѣвѣишътърѣиш дппѣматѣише врео пѣче дп тоѣиш привѣишѣиш сѣишрѣиш пентрѣиш Европѣа ши къиш атътѣиш маѣиш вѣртѣосѣиш пентрѣиш Итаѣиш ниѣиш-дѣкъиш нъ ва пѣтѣеа ешнѣиш.

Дптрѣиш ачѣстѣеа дпсѣиштеле дп привѣишѣиш лиѣертълѣиш де прѣсѣиш дп Франѣа дпчѣишърѣиш а се дпгроша прѣсте ашѣтѣпареа тълътора карѣиш жъдекъишлѣиш еаръиш дъиш трѣкълѣиш, ачѣстѣиш дппреѣишрѣе дпкѣиш о ѣеѣ де зпѣиш сѣишпѣиш рълъиш пентрѣиш пѣчеа пълъишкѣиш. Шѣишътѣиш еѣе адѣишкѣиш тълътрѣорѣиш, къишкѣиш дп Франѣа сълпъсарѣеа лиѣертълѣиш де тѣишрѣиш а а проѣсѣиш дела 1815 дпкѣиш чеѣеа рълъкѣле пѣрикълѣосе, еарѣиш ла 1830 пе рѣѣеле Карѣишлѣиш X. ла кѣстатѣиш кѣарѣиш трѣпълъиш. Дѣокамдатѣиш лъишме крѣзъсѣе къишкѣиш дѣакъиш Наполѣонѣиш авѣиш кърѣаѣишлѣиш ка се ампѣстѣеа пе чеѣиш маѣиш кълъишлѣиш аѣиш сѣиш дъишпаниш дптрѣиш карѣиш маѣиш тоѣиш ар ѣиш гѣта сѣиш вѣа сълъѣе, тотѣиш асѣиенѣеа се ва сѣишдѣиш дѣстълѣиш де тарѣи ка сѣиш дѣсѣерѣе ши тѣишрълъиш дин лѣишърѣишле лѣиш. Чѣиш пѣиш дѣкларъѣиш офѣициалѣиш а „Мѣишорълѣиш“ дин 27 Сѣптемѣре а дѣсѣишъишлѣиш дпкѣиш ши пе чеѣиш маѣиш зшорѣиш крѣзъторѣиш. Наполѣонѣиш адѣкѣиш сълъсѣе Франѣеиш рѣспѣикѣатѣиш, къишкѣиш лѣиш нѣиш дъиш тълъна ка сѣиш сѣишфѣре лиѣертѣеа де тѣишрѣиш маѣиш тарѣи дѣкълѣиш ѣа дѣтѣиш прип лѣиш-ѣеа дела 1852, дин каѣсѣиш къиш дъпсълѣиш сѣиш тѣеиш къишкѣиш партиѣеле чѣеиш маѣиш тарѣи ши маѣиш пѣрикълѣосе пентрѣиш дпсълѣиш — де екс. а орѣианѣлорѣиш ши а рѣпълъѣишкѣишлѣиш — се ворѣиш фѣлѣсѣиш де окасѣишпе, пълъишкѣиш кѣар асъпра модълѣиш къ карѣиш дъпсълѣиш ши фѣишлѣиш лѣиш с'аѣиш авълъпатѣиш пе трѣпълъиш Франѣеиш, ворѣиш сълъишпѣа пе ачѣлаш, дплѣиш ворѣиш дѣградѣа дп опѣишнѣеа пълъишкѣиш пентрѣиш ка сѣишлѣиш рълъѣорѣишпе, чеа че ар пѣтѣеа проѣдъче еаръиш о крѣиш дпфѣишкѣишатѣиш нъ нъмаѣиш дп Франѣа, чѣиш пѣише ши маѣиш пѣпарѣе. Дѣиш „Мѣишорълѣиш“ нъ лѣиш-еѣиште а аѣерѣишѣиш жърналелорѣиш къ тарѣи рѣле дѣакъиш ворѣиш кълъѣеа сѣиш маѣиш трѣакъ прѣсте мѣѣзъишлѣиш трѣсе ла 1852. Къ тоѣиш ачѣстѣеа маѣиш тълъиш жърнале цинѣиш зпѣа, къишкѣиш ачѣеа лѣѣе дин 1852 нъ еѣе лѣѣе, чѣиш нъмаѣиш о сѣишш асърѣишорѣе къ атътѣиш маѣиш вѣртѣосѣиш, къ кълѣиш апѣиш амплѣишѣиш пѣлиѣишшиш пѣлиѣишешѣиш пентрѣиш ка сѣиш дптрѣиш дп воѣиш Домпълѣиш лорѣиш стрѣишпѣиш кърѣрѣе ши кълъишсѣе пълъиш ла пѣриколѣиш де а пѣлеснѣиш, еарѣиш ашеа нъишѣеа адмѣишѣишнѣиш (дѣжѣе) пѣлиѣишешѣиш ши гъвернаментѣале, ѣишорѣиш тоѣиш воѣиш ши тоѣиш актѣишѣиш кѣарѣиш ши а сѣишрѣишорѣиш чѣелорѣиш маѣиш кълъишпѣаѣиш; кълѣиш тоѣиш шѣиш къишкѣиш къ адмѣишѣишнѣеа а трѣиш се сѣишрѣиш ши жърналълѣиш, прѣсте ечѣстѣеа маѣиш ѣвѣишлѣиш дпкѣиш ши о тълъишме де адмѣишѣишнѣиш сѣтрѣеа карѣиш се дпшърѣишѣескъиш жърналелорѣиш прип пѣлиѣишшиш ши де карѣиш пълъишкълѣиш нъ пѣише сѣиш аѣле пѣишкѣиш, чѣиш ачѣста вѣеа нъмаѣиш къишкѣиш кълъаре жърнале пе зѣиш че тѣрѣе дѣвѣишлѣиш тотѣиш маѣиш стѣрпѣе ши маѣиш такѣе, дпкълѣиш лѣкторълѣиш нъмаѣиш аѣлѣиш дп трѣишсѣеа ниѣиш зпѣиш фѣлѣиш де нътрѣишпѣиш сѣишсѣиш пентрѣиш сѣишрѣиш ши инѣишъиш, оарѣиш акѣишнарѣиш сѣиш алѣиш пропѣиетарѣиш аѣиш ачѣлорашѣиш дѣиш тѣрѣе дин пълъиш дп лѣкѣиш се кълъишѣеа кълѣиш де пѣишлѣиш, прип зрѣиш тарѣи о сѣишрѣе ка ачѣста еѣе пѣасѣишпѣатѣиш маѣиш трѣиш ши маѣиш ашъръѣиш дѣкълѣиш

чеа маї стржнє ченсєрє de 'odinioарь, кьчї атжнчї днкаї деакь дї се опреа манскрїптєлє пердеаї пємаї мєнка, еарь акьм те лась ка оз тїпєрештї, апої дїї конѳїокь лєкрє тїпєрїтє гата, чеа че адеѳеорї фаче маї мєлєтє мїл. — Чї тоте ачестеа ле дескрїе мєлєтє маї вїне Дн. Біамен вєтрєнєлє, фостє министрєлє вїсерї-ческє дн „Кєрїєрєлє de dєmїнека“ (Courrier du Dimanche et Wanderer). —

Конѳерїнцєлє дела Цїрїх тотє маї зїсазь шї се аштє-птє акьм сьнтскрїєрєа трактатєлє дїтре Франца шї Австрїа дн кьтє прївештє Ломбардіа шї партеа деторїєлорє де статє че кадє асєпра еї, кьм шї че? нє се штїє. „Морн. Пост“ жєрналєлє лєї Палмерстонє днєс дескопере, кь Австрїа о'а декїаратє, кь перестазрєндєсе сьверанїї, еа се дїне деслєгатє де тоте дндаторї-рєа лєзатє асєпрїшї дн Вїлафранка; шї Франца се рєтраѳє дела амєстєкє. Дєкє дєчїї фортєндєшї арматє ворє черка а'шї рєлєзатрєнїє шї Пїємонтєлє се ва амєстєка, атжнчї Австрїа днєс нє ва ста кь мєпа дн сїпє, алтєлєлє днтрєвєнїрє нїчї зна нїчї алтє нє ворє фаче. Тотє лєкрє де жої пєлє маї апої.

ТЪРЧІА. Константінополє. Шнє комплотє асєпра вїєдїї Сьл-танєлє с'а дескоперїтє дн Сєраїлє, дн арта кєрєвїа саз арєстатє о'мєлїтє де персоне де фрєнтє шїлїтарї шї чївїлї; сконєлє комплотєлє се скрїє а фї оторжрєа лєї Абдєлє Медїїдє шї пє-перєа пє тронє а фрєдєнєсє, карє е дєшманє днтрєдєчєрїї Тапсїматєлє, а егалєї дндрєнтєдїрї а крєштїнїлорє, пє карє Сьл-танєлє врєа сь о' пєлє одатє дн лєкрє дєпє прєтїноїзнєа пє-терїлорє. Алтє штїрї пє сьнтє мєлє еспїкє алтєлєлє ескарєа алартєї кь комплотєлє. Шнї маїстрє де мєзїкє, карє днвєдєа пє о' сьлєпєсє — і ськчєсє а фєдї кь сьлєтанє шї кь авєрєа еї кь тотє шї деачї сє еспїкє прєнєсєрї де комплотє.

СЕРБІА. Дн 22. с'а дескїє Ськєпчїна сьрбєскє дн Кра-гєвєадє кь о' кєвжїтарє а Прїнцєлєї, карє мерїтє рєпрєдєчєрє пєнтрє сїмдїмїтєлє че ле еспрїтє дн фаворєа конадїоналїлорє сьпєшї. —

ЦЕАРЬ РОМЪНЕАСКЪ. Комїсієнєа чєнтралє дн Фокшанї прїмї дела Домпєлє Цьрїї шнє месєцїє прїп карє дї рєкомєндє днтрєрєа рєгєлєрїї дрєнтєрїлорє шї дндаторїлорє днтрє про-прїєтарї шї сьтєпї сєає воїєрї шї кьлєкашї, ка зна че е кєсєсє капїталє шї комєпєлє тьмєлорє Прїнчїпєтє, кь кєвжїтє, кь старєа де аштєнтєрє ар пєтє вєнї вєтємєтєрє прєспєрїтєдїї цьрїї, дєкє о'ар маї атєлєа сєлєдїа ачєстєї кєстєї, шї о' прєвєкє сєрїєсє сь-грєбєскє кь прєгєтїрєа прїєктєлєї лєцєї кєвєнїтє.

Скїтєвєрї дн мїнїстрєї сьнт лєкрєрї багатєлє, прєкьм шї іп-вїнїрїє арєнкєтє асєпрїлє дн партеа комїсієї чєнтралє, токма акьм се ескєзє мїнїстрєлє Молдовєї прїнтрєнє мєморїалє де іпвїнїрї де фєлєлєлє ачєстє.

— Кь окасїєнєа гратєлєрїї пєнтрє днвєстїтєрє дн тьмєлє прєвїнцє комїсієнєа чєнтралє прєвєкє о'рєкьм пє D. Кєса, ка пє шнє сїмбєлє алє шнїрїї Прїнчїпєгєлорє, ка дєпє кьм с'а лєгатє сє пє днчєтєзє а мїжлєчї шнїрєа Прїнчїпєгєлорє сьнтє шнє Домпєлє сьрїнєлє ерєзїторїє.

D. Samuel Braun, ка знєлє че е кєпєокєтє маї де мєлєтє о'п. пєлєкє дєпє хєрїчїа че о' посєдє днтрє днвєдєрєа лїтєвєї фрєнчєзє, фаче прїп ачєстєа кєпєокєтє, кьмкє рєпторкєл-дєсє дн вєлєторїє еарьшї днчєнє а да о'рє дн лїтєвєа фрєнчєсє, шї дорїторїї длє потє афлє дн сьрадєа вєтїї касєлє D. сєнаторє Імрїх.

ДНІЩІНЦАРЕ.

Сє фаче тєтєрорє де оштє кєпєокєтє, кь Меркєрї дн 30 Сєптємвєрє к. в. саз дн 12 Октобєрє к. п. 1859 се ва вїндє кь лїдїтєгїє крєскєндє пєдєрєа Сьтєї Вїсерїчї ортодоксє дн Рьшповє, дєпє мєлєтєлє Баїєлє дн дїстрїктєлє Прєхєвєа апрїєлє де Брашовє, днтрє днгїндєрє де 400 де погоне, фєцї, вразї шї молїзї.

Кондїцієлє вєлєзрїї сє потє вєдєа шї чєтї орї дн че тїпєлє ла канцєлєрїа грємїєлєї лєвантїн, дн каєа вїсерїчєї рємєнєштї дн трєгєлєлє грєжєлєї дн чєтєтє.

Дорїторїї де а о' кєтїпєрєа сьнт пофїдїї а вєнї лє термїнєлєлє пємїтє лє 11 о'рє лє лїчїтєгїє дн касєа де адєнєрє а вїсерїчєї Сьпєтєлєї Нїколєа дн Брашовє, днцєстрєацї кь вадїєлє де 500 сьандї дн монєдє сьлєтєрє.

Епїтрєнїа вїсерїчєї ортодоксє рємєнєштї дн Рьшповє.

Clusiu, in Augustu 1859.

Omulu are lipsa aici pe acestu pamentu, pentru sussistenti'a sa presenta si viitoria, de recuise atatu spirituale catu si materiale, si induca numai aceste unite — inse intieptiesce intrebuintiate — ilu potu duce la isvorulu fericirei tempurane si eterne. —

Unu midilocu nenediatu spre culegerea recuiseitoru spirituale e sciinti'a, acelu fenomenu raru ivitu pe orizonulu romanimeї in seclii trecuti, ale caroru urme si astadi se vedu pe fruntea ei. — Dara mul, tiamita ceriului! seclii acestia, dupa indelungata domnire peste roma-nime, disparura, si se redicara altii, candu minutulu spre desteptare din amortirea secliloru trecuti a sositu, candu desteptatiunea duce cea mai mare rola, candu calea catra perfeptiune e deschisa. — Pentru aceea dara totuinsulu are de santa datorintia — amesuratu giurstariloru sale — a imbratiosia cu braie calduröse tempulu favoritoriu, caci almintrea viitorimea ne va uda mormintele in cairea sa cu lacrimi de blastemu! —

Altulu spre castigarea celora materiale e averea, acelu idolu — fara intieptiune traptatu, — care atrage atentiunea omului dela tóte altele, si'lu face se fuga cu palari'a a mana dup'o fata morgana — jucareia naturei — lui in visu aratata, intr'acarei privire candu se desfatéza cu cea mai mare dulcétia; se desface tipulu visului, si elu cu unu suspinu de vai! se trediesce. —

Cu durere debue se privéscə omulu binesentitoriu spre asemenea reintia incuibata in sinulu natiunei romane, pentru care impregiurare ea e gata a jertfi orice, a inlatura orice midilocu salutare, ce ar pute-o scóte — in casu de lipsa — din gatlegiulu perirei. — Dara ca a jacutu natiunea romana in astfeliu de bóla nu-e mirare, spre convingere despre acésta se redicamu velulu trecutulu si se privimu cu cautatori'a aceluasi si decatu vomu vedé vitregi'a tempulu crestata pe sortea natiunei nóstre; dara de va jace si de acum inainte, atunc nu póte omulu inculpa pre altii decatu pre conductorii ei, carii, parte din nepasare, parte pentru sinfolosu, parte lipsindule capacitatea ceruta pentru de a paté ocupa o statiune a conduce poporulu, inlatu-réza tóte midilócele cerute spre inaintarea lui. —

Tiéraniї romani cu ivirea primaverei incepu lucrulu de campu, asuda sub ferbintiéla sórelui pen' la ciumpavire, de alta parte ii stor-ce de puteri traiulu simplu ce ducu de obste, inse nu incéta cu lucrulu, nutrindu in sine aceea dulce sperantia, ca le va fi remunerata silinti'a doitu; une ori e asia, dara de alte ori candu e tiarina mai pomposa, si candu le joca inim'a in unda de bucuria seuitanduse de tóte altele, cugetandu numai la culegerea manóse a frupteloru, vine o furtuna cu grandine si intr'o clipita le spale fruptele sudorei d'unu anu. — Atunci cu ochii plini de lacrimi suspina, ambla insusu si injosu fara manga-iere, au cù repediunea desperatiunei de catu se taia in ea, neavendu nici unu razimu spre care se se lase in asemenea nenorocire. — Au de ceriulu le si crutia fruptele campului, erumpe unu focu in locuin-tele si decatu lise preface in cenusia, asemenea nenorocire storcuto-ria de lacrimi cu durere, asia se intempla cu poporulu nostru si nu almintrea, durere! pene ce tieranii unei alte natiuni in atari casuri stau cu manile pe sioldu cunoscundu midiloculu spre vindecarea unei astfeliu de boli. —

Unu midilocu salutaru spre vindecare de astfeliu de bóla, e: „assecuratiunea pentru desdaunare de grandine si focu,“ uniculu midilocu putinte a vindeca atari rane escate pe trupulu unuia si alu altuia! —

Pentru aceea — amblandu ici cóle cu onor. Dn. Ioan Kulisseky, directorele numitei societati pe unde avura dauua prin grandine au focu casiunata, fiindu romani de fatia la pretiuirea bunuriloru grandineї au focului prada facute, si vediundu ca daunatii — firesce domni de unguru — pentru putiena jertfa din parte le facuta cu intrarea in societate, primescu desdauna, pentru care dora tóta viet'i'a loru s'aru cai, suprinsi intrebau ca cum merge aceea? caci inaintea loru e unu lucru nou si neaudit, si diceau ca ei cu totuadinsulu ar fi imbratio-siatu si ar imbratiosie cu caldura unu asemenea midilocu de ajutoriu, de le ar fi cunoscutu — m'am marginitu — sprijinindume in ajuto-riulu Dvóstre Rev. pre prenti si literati romani binesentitori, ca veti avea bunatate cu ocasiunea data, a esplica poporulu din litara in li-tara articlulu ce va esi traptandu despre societatea numita — a scóte la vedere essenti'a organizatiunei atarei societati atatu folositorie ome-nimeї, ca se se intrerumpa desele caira, care arunca pre omulu bine-scutitoriu in cea mai mare mahnuire, si impreuna se aiba si romanii no-stri unu razimu care se-i apere de atari nenorociri. —

(Va urma.)

Teodoru Manu,
auditoriu de a 8-a classe.